

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

5.2.2019

Sisältö

- Suoran valinnan vv-pilotteihin tarjottavat it-ratkaisut tuottajille ja järjestäjille
 - Kansalliset palvelut pilottien alkaessa
 - Avoimet asiat, jotka pitää ratkaista ennen pilottien alkua

Organisaatiotiedot pilotissa

Sote-organisaatiorekisteri: organisaatiotietojen tarkistaminen/päivittäminen

- Yksityiset palveluntuottajat Valviran/AVI:n **Valveri / Soteri** – rekisterissä lupa-/rekisteröintimenettelyn kautta **sote-organisaatiorekisteriin**
- Julkiset palveluntuottajat päivittävät tietonsa suoraan THL:n **sote-organisaatiorekisteriin**
- Kaikkien palveluntuottajien perustietoja on rikastettavissa (tarvittaessa) erityisesti palvelutietojen osalta
 - Kelan **Tuottajanhallintapalvelussa** (mm. mahdollisia maakuntakohtaisia eroja, julkiset palveluntuottajat)
 - VRK:n **Palvelutietovaranto (suomi.fi)** –palvelussa (mm. suoran valinnan vertailua helpottavat tiedot)
 - **Maakuntien omat valinnanvapauspalvelut**

Organisaatiotiedot pilotissa

- Valverista ollaan kehittämässä laajennettu Soteri-rekisteri uuden palveluntuottajalain (HE52/2017) mukaisesti.
- Yksityiset (voimaantulo: vuosi 2019)
 - **Valverissa olevat lupatiedot siirtyvät Soterin rekisteritiedoksi**
 - Puuttuvat perustiedot kahden vuoden sisällä lain voimaantulosta
 - Päivitettävä Soteriin, päivityspäätös virkatyönä, tai muutospäätöksen yhteydessä (mm uusia palvelualoja mahdolliselle sote-keskukseksi tarjottavalle yksikölle) tai päivitetään mahdollisen valvonnan yhteydessä
- Julkiset (voimaantulo: 1.1.2021)
 - **Sote-organisaatiorekisterissä oleva tieto siirretään ilmoittautumisen hakupohjaksi Soteriin** (vuosi 2020)
 - Ilmoittautuminen rekisteröintiin käynnistetään vuoden 2020 aikana, ilmoittautuminen tehtävä 1.1.2021 mennessä, rekisteröintipäätös kahden vuoden sisällä lain voimaantulosta
 - Ilmoittautumista ja tulevia rekisteröintien päivityksiä tullaan helpottamaan rajapinnalla, jolla erityisesti isot toimija pääsevät päivittämään hakemuksiaan sähköisesti
- Ohjeistusta on tulossa kevään 2019 aikana
 - Ensisijaisesti Kelan kanta.fi/sote –sivuilla mutta myös niin Valviran, THLn kuin VRKn sivuilla
 - Suoria viestejä/ohjeita mm. lupayhteyshenkilöille

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

- **Tuottajahallintapalvelu**
 - **Sote-keskusten ja suun hoidon yksiköiden tuottajasopimusten hallinta**
 - Tuotantoon 03/2019
 - Katso-tunnistautuminen (siirtyminen suomi.fi, kun valtuudet-palvelu tukee julkisia aliorganisaatioita)
 - **Palveluntuottajien ilmoittautuminen**
 - Palveluntuottajan verkkopalvelu Kanta.fi:ssä
 - Sote-organisaatiorekisteri (THL) pohjarekisterinä (tavoitetilassa Soteri)
 - Myös ilmoittautumisen liitteet toimitetaan sähköisesti
 - **Järjestäjällä ilmoittautumisten vastaanotto**
 - Palvelunjärjestäjän verkkopalvelu Kanta.fi:ssä
 - Järjestelmään muodostuu rekisteri hyväksytyistä yksiköistä
 - **Sopimusten hallinta ja arkistointi pilottialueen/maakunnan omassa järjestelmässä**
 - **Järjestäjän vastuulla määritellä tuottajaehdot**
 - **Sopimustiedot mahdollistavat tuottajavalinnat ja maksatuksen**
 - Raportointitoiminnot
 - Tietojen välittäminen rajapintojen kautta

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

- **Asiakkaan valinnan toteuttava palvelu**
 - Suoran valinnan palveluntuottajan valinta
 - Pilottivalmius 03/2019
 - Maakunnan liikelaitoksen valinta toteutetaan myöhemmin
 - **Asiakkaan itse tekemät valinnat Omakannassa**
 - Myös lapsen puolesta asiointi mahdollista
 - Omakanta on yhteydessä **VRK:n tarjoamaan valinnanvapauden tietopalveluun**, jossa asiakas voi vertailla sote-keskuksia ja suun terveydenhoidon yksiköitä
 - Valinnan tallennus myös **tuottajan tai järjestäjän käyttöliittymillä Kanta.fi:ssä**
 - Järjestäjälle toiminnallisuudet myös poikkeustilanteisiin, esim. kun asiakas haluaa vaihtaa valinnan ennen kuin 6 kk vaihtoväli on kulunut
 - Valinta muodostaa **ostopalveluvaltuutuksen** tuottajan ja järjestäjän välille
 - Kanta-liittyminen tuottajille pakollista
 - **Rajapinnat** järjestäjän ja tuottajan omiin järjestelmiin
 - Aluksi vain kyselytoiminto, myöhemmin myös valinta rajapintaa pitkin

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

- **Valinnanvapauden tietopalvelu**
- Toteutetaan osaksi **Suomi.fi-verkkopalvelua** ja sisältää tiedot sote-valinnanvapauden piirissä olevista palvelutuottajista ja heidän tarjoamistaan palveluista
 - Hyödynnetään THL:n sote-palveluluokitusta, jolla palvelut kuvataan **palvelutietovarantoon PTV**
 - **Tuottajat päivittävät tiedot Suomi.fi –palvelutietovarantoon** (kts. seuraavat 3 diaa)
 - **Lisäksi tarkempi PTV-ohjeistus on jaettavan materiaalin liitteenä:**
PTV_kayttoonotto_maakunnissa_ja_kuntadatan_siirrot_05-02-2019.pptx
 - Asiakkaan maakunta ja sen mukainen rajaus Suomi.fi-kirjautumisessa tapahtuvalla VTJ-tarkistuksella
 - Kirjautumaton käyttäjä valitsee maakunnan valintalistasta
 - Suomi.fi-verkkopalveluun toteutetaan tuottajien **Sote-keskusten vertailu**, integraatio Omakannan valintapalveluun ja toisaalta Tuottajahallintapalveluun
 - Tietojen keruu prosessia kehitetään vaiheittain suuntaan, jossa päällekkäinen tiedonsyöttäminen vähenee ja lopulta poistuu

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

1 Jokaisen sote-palveluntuottajan tulee liittyä PTV-käyttäjäorganisaatioiksi.

- Maakunnat voivat liittyä PTV-käyttäjäorganisaatioiksi sen jälkeen, kun maakunnan väliaikainen valmistelutoimielin on asetettu. Suosittelemme, että pilottimaakunnat liittyvät mahdollisimman pian asettamisen jälkeen.
- Yksityiset sote-palveluntuottajat voivat liittyä PTV-käyttäjäorganisaatioiksi jo nyt, mutta suosituksena on liittyä siinä yhteydessä, kun muodostavat sote-keskuksia.
- Käyttöönottoon liittyvät ohjeistukset ja koulutusaineistot löytyvät Suomi.fi-palveluhallinnasta.

2 Sote-keskuksen perustiedot haetaan PTV:hen rajapintojen kautta

- palveluntuottaja ei voi luoda itse sote-keskusta Palvelutietovarantoon, vaan PTV hakee tiedot automaattisesti rajapintojen kautta.
- Kun Sote-keskus hyväksytään, siirtyy Kelasta automaattisesti alustavat tiedot Suomi.fi-palvelutietovarantoon. Siirtyviä tietoja ovat:
 - Sote-keskuksen nimi ja OID-tunnus
 - Palveluntuottajan nimi ja OID-tunnus
 - siirtykö mukana myös aloitusvaiheessa palvelupisteiden OID-tietoja – tavoitteena kyllä?

3 Sote-keskuksen palvelut ja asiointikanavat

- Kun sote-keskuksen perustiedot tuodaan rajapintojen kautta, liitetään sote-keskukseen automaattisesti luonnostilaisina kaikki suoran valinnan palvelut, joista on tehty ns. pohjakuvaukset palvelutietovarantoon.
- Palveluntuottajan vastuulla on täydentää alustavia tietoja ja lisätä mm. asiointikanavat, joista palvelua saa.

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

Mitä tietoja sote-keskuksista toivotaan eli mitä palveluntuottajan tulee täydentää: 1/2

- palveluntuottajan organisaatietietojen täydennys
 - organisaation kuvaus
 - keskeiset yhteystiedot
- sote-keskuksen organisaatietietojen täydennys
 - sote-keskuksen kuvaus
- suoran valinnan palvelujen tietojen täydennys tarpeen mukaan
- palveluntuottajan tulee luoda kaikki ne asiointikanavat, jotka ovat loppuasiakkaille kaikkein keskeisimpiä kunkin palvelun yhteydessä
 - palvelupaikat = fyysiset paikat, jossa asiakas voi asioida
 - palvelupaikan nimi
 - tiivistelmä ja kuvaus
 - käyntiosoite
 - palveluajat

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

- **Mitä tietoja sote-keskuksista toivotaan eli mitä palveluntuottajan tulee täydentää: 2/2 jatkuu**
 - puhelinasiointikanavat = puhelimitse tapahtuva asiointi
 - tiivistelmä ja kuvaus
 - puhelinnumero
 - puhelun hintatiedot
 - palveluajat
 - verkkoasiointikanavat = sähköinen asiointipalvelu, jossa asiakas voi hoitaa asiansa
 - tiivistelmä ja kuvaus
 - verkkoasioinnin url-osoite
 - muita mahdollisia asiointikanavia ovat tulostettava lomake ja verkkosivu
- Tietojen tuottamisen jälkeen palveluntuottaja huolehtii tietojen julkaisusta ja niiden ajan tasalla pitämisestä. Vasta julkaistut tiedot tulevat näkyviin Suomi.fi-verkkopalveluun.

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

- **Palvelutuotannon seurantapalvelu**
 - **Annettujen palvelujen välittäminen** yksityisiltä tuottajilta järjestäjälle
 - Mahdollistaa suoriteperusteisten korvausten ja asiakasmaksujen laskennan
 - **Pilotin ajan ratkaisu on vielä sopimatta**
 - Vaihtoehtoisia malleja on selvitetty (Kanta-tiedot tai sv-suorakorvausreitti)
 - Ratkaisu saatava pian, jotta pilottien aloitus ei viivästy
 - Suoritetiedot saadaan **tavoitetilassa** Kanta-palveluista (Potilastiedon arkisto) asiakasmaksujen perusteiksi ja suoriteperusteisiin korvauksiin
 - Pilotin ajan ratkaisussa suppeampi tietosisältö
 - Tietosisältöä työstettävä yhdessä pilottialueiden kanssa
 - **Seurantapalvelun käyttö muihin tarpeisiin on vielä linjaamatta**
 - Seurantapalvelun avulla on mahdollista analysoida ja välittää tietoa tuottajille, asiakkaille ja kansallisille toimijoille
 - Esimerkiksi yhtenevät tiedot eri maakunnista kansalliseen arviointiin
 - Palvelutiedonvälitys muihin kansallisiin ratkaisuihin (esim. asiakaspalautteet)
 - Lisäksi tuottajista itsestään voidaan kerätä tietoa seurantapalvelun avulla
 - Seurantapalvelu hyödyntää kansalliseen sote-tietoaltaan ratkaisuja

Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut

- **Palvelun tuottajien yhteiskuntavastuun tietopalvelu**
 - **Yksityisillä tuottajilla on velvollisuus tuottaa tietoa** toiminnastaan
 - Tilinpäätöstiedot
 - Verotustiedot
 - Hallinto- ja ohjausjärjestelmä
 - Tutkimus- ja kehitystoiminta
 - Asiakaspalautteiden huomioiminen toiminnassa
 - **Kela toteuttaa tietopalvelun, josta eri toimijat saavat esimerkiksi vertailutietoa tuottajista**
 - Tietoja voidaan katsoa eri käyttöliittymiltä, esim. Omakanta, Suomi.fi
 - **Aikataulu ja tietopalvelun sisältö on vielä tarkemmin määrittelemättä, ei pilottiin**
 - Osa tiedoista voi tulla ohjelmallisesti suoraan muilta viranomaisilta

Korvausten laskenta ja maksatus

- **Suoran valinnan palveluiden tuottajakorvaukset**
- Korvausten laskenta
 - Sote-keskusten kiinteä korvaus
 - **Kela laskee asiakaskohtaisen kiinteän korvauksen THL:n määrittämien tarvetekijöiden perusteella**
 - Valmiina pilotointiin 3/2019
 - Sote-keskuspilotissa aluksi tarvetekijöinä ikä, sukupuoli ja sairastavuus
 - Myöhemmin mukaan esim. sosioekonomisia tekijöitä
 - Tuottajat ja järjestäjät eivät saa tietoonsa asiakaskohtaista korvausta
 - Suoriteperusteiset tuottajakorvaukset suoran valinnan palveluista
 - Kansallinen ratkaisuehdotus on olemassa, mutta päätös vielä puuttuu
 - Kansallinen järjestelmä, jossa maakunta tekee operatiivisen toiminnan
 - Korvausmallit myös puuttuvat (sote ja suu)
 - Kannustinperusteiset korvaukset ja lisäkorvaukset
 - Järjestäjät vastaavat laskennasta
 - Tietojen välittäminen maksamisjärjestelmään sovittava erikseen
- Maksujen välittäminen maakunnilta palveluntuottajille
 - Korvaukset laskutetaan maakunnasta ja tilitetään sen jälkeen tuottajille
 - **Kela vastaa kaikista suoran valinnan palveluiden korvausten maksamisesta**

Asiakasmaksujen hallinnointi

- **Pilotissa asiakasmaksuja hallinnoidaan järjestäjien tietojärjestelmissä** (asiakasmaksujen laskutusjärjestelmät)
 - Pilottialueet ratkaisevat menettelyn
- Seurantapalvelu:
 - Vastaanottaa tuottajilta suoritteisiin perustuvat pohjatiedot asiakasmaksujen laskentaa varten
 - Yhdistää asiakkaan valintapalvelun ja tuottajahallintapalvelun tiedot
 - Välittää tiedot pilottialueelle asiakasmaksujen laskentaa ja laskutusta varten
- Asiakasmaksujen laskennan ja laskutuksen osuus jää pilotointialueen vastuulle
- Tietosisältöä tarkennettava yhteistyössä pilottialueiden/palvelun järjestäjien kanssa
- Avoimia asioita mm.: julkisten asiakasmaksut, kun asiakas on valinnut julkisen tuottajan toisen kunnan/kuntayhtymän alueelta

Neuvonta- ja tukipalvelut tiedonhallintapalveluiden ohessa

- **Kansallisen tason yleisneuvonta Kanta-palveluista ja valinnanvapaudesta**
 - Yleisneuvonta tarkoittaa neuvontaa, jossa asiakasta ei tyypillisesti tunnisteta
 - Asiakaspalvelijalta ei vaadita syvää sote-substanssiosaamista
 - Oikeaan palvelukanavaan ohjaaminen
- **Palvelukanavat** sote-yleisneuvonnassa
 - **Puhelinpalvelu ja sähköposti** kansalaisille, organisaatioille ja järjestelmäkehittäjille
 - **Chat-robotti, "Sobotti"**
 - Tuotantojulkaisu alkuvuodesta
- Neuvontamalli kehitetään pilottien aikana maakuntien ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa yhteistyössä
 - **Yhteistyö eri toimijoiden kesken olennaista** viestinnässä ja neuvonnassa

Tuen palvelukanavat

- Kelan Sote-yleisneuvonta ja tekninen tuki organisaatioille
 - Puhelin: 020 634 7787
 - Arkisin klo 7-17.
 - Palvelujen häiriötilanteissa vikailmoitusten vastaanotto 24/7
 - Sähköposti: tekninentuki@kela.fi
 - Muut yhteydenotot: kanta@kanta.fi
- Kelan Sote-yleisneuvonta henkilöasiakkaille
 - Puhelin: 020 634 4588. Arkisin klo 9-16
 - Sähköposti: asiakaspalvelu@kanta.fi
 - Sobotti, sote-yleisneuvonnan chattirobotti (www.kanta.fi, 2019)
- VRK:n PTV-tuki: ptv-tuki@vrk.fi
- Valvira / AVI:t tuki:
 - valveri@valvira.fi
 - soteri@valvira.fi

Sosiaali- ja terveyspalvelujen digitalisaatiota rakentamassa

Kela

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Kanta

Valvira

Sosiaali- ja terveysalan
lupa- ja valvontavirasto

Suomi.fi